

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПІДХОДИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Сучасні методики викладання дисциплін та виклики ринкового середовища вимагають від викладачів підготовки фахівців із новими вміннями та навичками. Перенесення наголосу з викладача на студента, що є в основі студенто-центрованого навчання, потребує й якісних підтримуючих сполучних процесів. До таких важливих сполучних процесів відносяться індивідуальні підходи навчання та зворотний зв'язок.

Узагальнюючи точки зору багатьох дослідників, можемо відмітити наступні характеристики індивідуальної роботи здобувачів:

- одна із форм організації навчального процесу;
- форма позааудиторної самостійної роботи;
- індивідуально-диференційована форма самоосвіти;
- засіб виконання студентами визначеної пізнавальної діяльності;
- особиста творча праця, що приносить плоди від певних розумових дій;
- самостійна пізнавальна діяльність здобувача, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі;
- засіб переходу від фіксованих форм знань до творчих та наукових;
- самостійна пізнавальна діяльність здобувача, спрямована на виконання конкретного індивідуального завдання, зміст якого повинен враховувати його інтереси і потреби.

Саме за допомогою індивідуалізації навчання можна досягти вершини піраміди навчання:

1. Знання (запам'ятовування).
2. Розуміння.
3. Застосування.
4. Розвиток особистості

Актуальність індивідуалізації навчання здобувачів зумовлене наступними факторами сучасного середовища навчання здобувачів:

- значні обсяги різноманітної інформації, які часто повторюються;
  - швидкі зміни в інформаційному середовищі;
  - швидкісне старіння інформації;
  - частина навчального забезпечення старого зразку, спрямованого на знання та розуміння;
  - часто навчальний матеріал, викладений у підручниках та посібниках, не відтворює структури науки в цілому;
  - швидке знецінення набутих раніше знань внаслідок виникнення нових технологій.
- Щодо виконання розрахунково-аналітичних робіт зосереджено увагу на:
- виконання курсових проектів;
  - дослідження практичних ситуацій;
  - розробка моделі процесів, систем;

- виконання дослідницьких завдань за схемою: спостереження, аналіз, діагностика, підбір методик;
- дослідження явищ, визначення недоліків, розробка рекомендацій з їх усунення;
- завдання на виконання емпіричних досліджень: анкетування, інтерв'ювання, експериментальна бесіда;
- завдання на проведення експерименту за схемою: вибір проблеми, її теоретичне вивчення, знаходження бази для постановки експерименту, розробка його програми, виконання, узагальнення результатів, оформлення й представлення роботи.

Щоб успішно навчати студентів, зворотний зв'язок у студентоцентрованому навчанні повинен відповідати таким критеріям як:

- конструктивність;
- своєчасність;
- націленість на індивідуальні потреби;
- партисипативність.

Для студентів важливо відчувати практичний контекст отриманих знань, які можуть бути корисними та придатними для реалізації, зрозуміти зв'язки між дисциплінами. Завдання викладача та закладу вищої освіти, відповідно, полягає у створенні такого сприятливого середовища [1]. На заняттях зі студентами створенню сприятливого середовища допомагають такі форми зворотного зв'язку як «бесіда за столом», «обговорення на льоту», коли викладач підходить до столу студента та обговорює його поточну діяльність, відповідає на його запитання та коментує досягнення.

Створення сприятливого середовища засноване саме на зворотному зв'язку, який дозволяє викладачу регулярно контролювати та корегувати навчальний процес, активно залучаючи студента до взаємодії, тобто цей процес стає інтерактивним. Саме інтерактивний зворотний зв'язок є тим необхідним сучасним елементом засвоєння навчального матеріалу та отримання очікуваного результату, що оптимізує навчальний процес.

Список використаних джерел:

1. Бутенко О.П. Опікунова Н.В. Роль системи зворотного зв'язку у процесі студентоцентрованого навчання URL:<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/monographs/article/view/14999/13627>
2. Смирнова Н. В. Індивідуалізація навчання як напрям формування Soft skills здобувачів економічної освіти *Забезпечення якості вищої освіти: Проблеми та перспективи розвитку* зб. матеріалів V Міжнародної науково-методичної конференції 3-4 лютого 2022 р.